

บทบรรณาธิการ

คำตาม คันในที่ใบฐานโดยไม่มีหมายคัน แต่การคันกระทำขึ้นโดยอาศัยอำนาจความยินยอมจากเจ้าของบ้าน การคันซึ่งด้วยกฎหมายหรือไม่และพยานหลักฐานที่ได้มามากจากการคันนำมารับฟังได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาภัยการวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาภัยการที่ ๓๔๘/๒๕๖๗ แม้การคันบ้านที่เกิดเหตุเป็นการคันโดยไม่มีหมายคัน และร้อยตำรวจโท ถ. ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานรักษาความสงบเรียบร้อย และเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติไม่ได้ไปปรากฏตัวที่บ้านที่เกิดเหตุเพื่อแจ้งข้อหื่อต่อหนังสือแทนแก่ พ. เจ้าของบ้านก็ตาม แต่ก่อนที่จะดำเนินการคันร้อยตำรวจเอก ศ. ได้ขอความยินยอมจาก พ. เจ้าของบ้าน รวมทั้งจำเลย และ ร. ผู้อาศัยอยู่ในบ้านก่อน และจำเลยเป็นผู้นำการคันด้วยตนเอง แสดงว่าการคันดังกล่าวกระทำขึ้นโดยอาศัยอำนาจความยินยอมจาก พ. ผู้เป็นเจ้าของบ้านที่เกิดเหตุ รวมทั้งจำเลยและ ร. ผู้อยู่อาศัยในบ้านที่เกิดเหตุ เมื่อไม่ปรากฏว่าร้อยตำรวจเอก ศ. ได้เข้ามาชี้แจง หรือหลอกลวงให้ พ. จำเลยและ ร. ให้ความยินยอมในการคันแต่ประการใด แม้การคันดังกล่าวจะกระทำลงโดยไม่มีหมายคันที่ออกโดยศาลอนุญาตให้คันได้ก็หาได้เป็นการคันโดยมิชอบและฝ่าฝืนต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ แต่อย่างใดไม่นอกจากนี้ ยังปรากฏว่าจำเลยได้ลงลายมือชื่อไว้ในบันทึกการตรวจค้นโดยในบันทึกการตรวจคันดังกล่าวได้ระบุข้อความไว้ว่า...เนื่องจากมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าทรัพย์สินที่มีไว้เป็นความผิด หรือได้มายโดยการกระทำการกระทำความผิดหรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อจะใช้ในการกระทำความผิด หรืออาจใช้เป็นพยานหลักฐานพิสูจน์การกระทำความผิดได้ชื่อนอยู่หรืออยู่ในนั้น และมีเหตุอันควรเชื่อว่าหากเนื่นซ้ำก็จะເเอกสารหมายคันมาได้ทรัพย์นั้นจะถูกยกย้ายหรือทำลายเสียก่อน อันเป็นข้อยกเว้นที่ให้คันได้โดยไม่ต้องมีหมายคันอีกกรณีหนึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๙๒ (๑) ด้วย ดังนี้ เครื่องกระสุนปืนของกลางที่ร้อยตำรวจเอก ศ. ยึดได้ จึงเป็นการควบรวมพยานหลักฐานที่ซึ่งบันทึกและใช้ยันจำเลยเพื่อรับฟังลงโทษจำเลยได้

คำตาม คดีที่โจทก์ฟ้องจำเลยนายคน จำเลยคนหนึ่งอ้างตนเองเป็นพยาน ศาลจะนำคำเบิกความของจำเลยคนหนึ่งมาใช้ยันจำเลยอีนหรือรับฟังประกอบพยานหลักฐานอื่นของโจทก์ลงโทษจำเลยอื่นในคดีเดียวกันได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกานี้ ๕๐๔/๙๕๖๐

แม้คำเบิกความของพยานโจทก์ทั้งสามและบันทึกการตรวจยึด/จับกุมตลอดจนบันทึกคำให้การจะเป็นพยานบอกเล่าและพยานชัดทดลองตาม แต่จำเลยที่ ๑ ให้ถ้อยคำในทันทีที่ถูกจับกุมและให้การขันสอบสวนต่อพนักงานสอบสวนในเวลาต่อมาของวันเกิดเหตุ จำเลยที่ ๑ จึงไม่มีเวลาและโอกาสที่คิดกลั้นแกกลังปรักปรำผู้ใดและยังให้รายละเอียดถึงที่มาของไม้รังชันแปรรูปของกลางโดยมิได้มุ่งผลเพื่อให้ตนเองพันผิด เมื่อพิจารณาตามสภาพลักษณะ แหล่งที่มา และข้อเท็จจริงแล้วล้อมของพยานดังกล่าวแล้ว น่าเชื่อว่าจะพิสูจน์ความจริงได้ จึงไม่ต้องห้ามที่จะรับฟัง

จำเลยที่ ๑ อ้างตนเองเบิกความเป็นพยานยืนยันว่า จำเลยที่ ๒ เป็นผู้ว่าจ้างให้จำเลยที่ ๑ ขนไม้รังชันแปรรูปของกลาง หลังจากถูกจับจำเลยที่ ๑ ติดต่อไปยังจำเลยที่ ๒ จำเลยที่ ๒ แจ้งว่าจะติดต่อเจ้าพนักงานป่าไม้ให้ปล่อย เมื่อได้รับอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวในระหว่างสอบสวนจำเลยที่ ๒ ได้มาพบจำเลยที่ ๑ ที่บ้านและมอบเงินให้ ๕,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการที่ถูกดำเนินคดีและรับจะดูแลด้านคดีทุกอย่าง คำเบิกความของจำเลยที่ ๑ ดังกล่าวเป็นประจักษ์พยานที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างจำเลยที่ ๒ กับจำเลยที่ ๑ นอกจากนี้คำเบิกความดังกล่าวยังล้วนปรักปรำหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่จำเลยที่ ๒ แต่จำเลยที่ ๒ หาได้ใช้สิทธิตามที่บัญญัติไว้ใน ป.ว.อ. มาตรา ๒๓๓ วรรคหนึ่ง ซักค้านจำเลยที่ ๑ เพื่อให้ปรากฏข้อเท็จจริงอันที่ทำให้มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าไม่เป็นจริงตามที่จำเลยที่ ๑ เบิกความแต่อย่างใด จึงเป็นข้อพิรุธของจำเลยที่ ๒ ประกอบกับคำเบิกความของจำเลยที่ ๑ เป็นการอ้างตนเองเป็นพยาน หาใช่เป็นกรณีโจทก์อ้างจำเลยเป็นพยาน อันเป็นกรณีที่ต้องห้ามตาม ป.ว.อ. มาตรา ๒๓๒ ไม่ ศาลจึงนำคำเบิกความของจำเลยที่ ๑ มารับฟังประกอบพยานหลักฐานของโจทก์ลงโทษจำเลยที่ ๒ ได้

คำตาม คดีก่อน จำเลยเป็นโจทก์ฟ้องโจทก์กับพวกเป็นจำเลยมีประเด็นว่าสัญญาขายฝากระดิ่นพิพากเป็นนิติกรรมจำพรางการภูยืมเงินหรือไม่ ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่ามิใช่นิติกรรมจำพราง ระหว่างอุทธรณ์ โจทก์ซึ่งได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวมาฟ้องขึ้นไปแล้วและเรียกค่าเสียหาย ดังนี้ เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาช้ำหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาร้ายก้าที่ ๑๐๗/๒๕๖๓ คดีก่อนจำเลยทั้งสองเป็นโจทก์ฟ้องโจทก์และ ส. เป็นจำเลย มีประเด็นแห่งคดีว่าสัญญาขายฝากที่ดินพิพาทเป็นนิติกรรมคำพารากฎกฎหมาย เงินระหว่างจำเลยทั้งสองกับ ส. หรือไม่ ซึ่งศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า สัญญาขายฝากที่ดินพิพาท มิใช่นิติกรรมคำพารากฎกฎหมายเงินระหว่างจำเลยทั้งสองกับ ส. ที่ดินพิพาทตกเป็นของ ส. ตั้งแต่วันรับซื้อฝาก เมื่อจำเลยทั้งสองไม่ได้ถอนที่ดินพิพาทคืนภายในกำหนด ส. มีสิทธิขาย ที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ซึ่งเป็นจำเลยที่ ๒ ในคดีก่อนได้ อันเป็นการวินิจฉัยในเรื่องความ สมบูรณ์ของนิติกรรมการขายฝากที่จำเลยทั้งสองในคดีนี้ทำกับ ส. (ในระหว่างการพิจารณา ของศาลอุทธรณ์ภาค ๕ โจทก์ได้ฟ้องจำเลยทั้งสอง) คดีนี้โจทก์ซึ่งได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาท มาตามสัญญาซื้อขายที่โจทก์ทำกับ ส. ฟ้องขอให้ขับไล่จำเลยทั้งสองและเรียกค่าเสียหาย อันเป็นการใช้สิทธิในฐานะเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทโดยมีประเด็นแห่งคดีว่าจำเลย ทั้งสองอยู่ในที่ดินพิพาทโดยละเมิดหรือไม่ เพียงใด ซึ่งเป็นคนละประเด็นกับคดีก่อน ดังนี้ มิใช่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลอันอึกในประเด็นแห่งคดีที่ได้วินิจฉัยซ้ำแล้ว ไม่เป็นการดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๔

คำatham ศาลวินิจฉัยความผิดของจำเลย โดยรับฟังพยานหลักฐานโจทก์ในชั้น ไต่สวนมูลฟ้องตามที่คู่ความแตลงร่วมกันชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาร้ายก้าวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาร้ายก้าที่ ๑๐๗/๒๕๖๓

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๗๗ วรรคสอง เป็นกฎหมายที่ ใช้บังคับในขณะศาลชั้นต้นสืบพยานโจทก์และจำเลย บัญญัติว่า “ในกรณีที่คู่ความตกลงกัน ศาลอาจอนุญาตให้อีกฝ่ายหนึ่งนำคำเบิกความพยานในชั้นไต่สวนมูลฟ้องเป็นคำเบิกความ พยานในชั้นพิจารณา โดยพยานไม่ต้องเบิกความใหม่หรือให้พยานเบิกความตอบคำถามด้าน ของจำเลยไปทันทีได้ เว้นแต่ในข้อหาความผิดที่กฎหมายกำหนดด้วยโทษอย่างต่ำคุก ตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปหรือโถงสถานที่หนักกว่านั้น” ซึ่งความผิดที่โจทก์ทั้งสองฟ้องจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสองปีไม่เข้าข่ายยกเว้นตอนท้ายของบทบัญญัติดังกล่าว คดีนี้โจทก์ทั้งสองสืบพยานชั้นไต่สวนมูลฟ้องศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่าคดีมีมูล ในชั้นพิจารณา ศาลชั้นต้นจดรายงานกระบวนการพิจารณาว่า คู่ความร่วมกันแตลงว่าสำหรับพยานโจทก์ปาก

ธ. บ. และโจทก์ที่ ๒ ได้เบิกความไว้ในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง ขออนุญาตศาลให้ถือเอา
บันทึกคำเบิกความพยานในชั้นไต่สวนมูลฟ้องเป็นคำเบิกความพยานในชั้นพิจารณา
ศาลอนุญาต ดังนี้ ศาลอุทธรณ์ยอมรับมีอำนาจนำบันทึกคำเบิกความในชั้นไต่สวนมูลฟ้องมาเป็น
คำเบิกความในชั้นพิจารณาได้ ตามบทบัญญัติมาตรา ๒๓๗ วรรคสอง การที่ศาลอุทธรณ์
อนุญาตความผิดของจำเลยที่ ๒ และที่ ๓ โดยรับฟังพยานหลักฐานโจทก์ทั้งสองในชั้น
ไต่สวนมูลฟ้องจึงชอบแล้ว

**คำถาม การค้นในที่รกร้างโดยมีเหตุอันควรเชื่อว่าทรัพย์สินอาจถูกยักย้าย^๑
ซุกซ่อน ทำลายหรือเปลี่ยนสภาพไปจากเดิมทั้งเจ้าของยินยอมให้ตรวจค้นและเป็นผู้นำ^๒
เจ้าพนักงานตรวจค้นด้วยตนเองต้องมีหมายค้นหรือไม่**

คำตอบ คำพิพากษาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาวินิจฉัยที่ ๑๔๗๔/๒๕๖๓

จำเลยซึ่งดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอเรียกເຂົາເງິນຈາກ ຈ. เพื่อไม่ดำเนินคดีแก่ ຈ.
จำเลยยื่นเอกสารยื่นฐานะบุคคลผู้กระทำความผิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำ
ความผิด ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๓/๒๕๕๙ ข้อ ๒ วรรคสอง
ด้วยมีพฤติกรรม ข่มขืนใจให้ผู้อื่นจำยอมมอบเงินโดยทำให้กลัวว่าจะเกิดอันตรายต่อเสรีภาพ
ของ ຈ. อันเป็นผลให้ ร้อยตรี ส. ในฐานะเจ้าพนักงานป้องกันและปราบปรามดำเนินการ
แก่จำเลยตามอำนาจหน้าที่ภายใต้คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๓/๒๕๕๙
ซึ่งเป็นกฎหมายพิเศษที่ตราขึ้นในภาวะบ้านเมืองไม่ปกติได้ ทั้งการตรวจค้นเป็นการปฏิบัติ
หน้าที่ต่อเนื่องทันทีภายหลังมอบหมายให้แก่พนักงานสอบสวนเข้มโงยให้เห็นว่าเป็น
การกระทำโดยมีเหตุอันควรเชื่อว่าทรัพย์สินภายนอกสถานที่ทำงานและในบ้านจำเลย
อาจถูกยักย้าย ซุกซ่อน ทำลายหรือเปลี่ยนสภาพไปจากเดิมได้ ร้อยตรี ส. จึงมี
อำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายในการเข้าไปเพื่อตรวจค้นสถานที่ทำงานและภายนอกบ้านจำเลย
แม้จะเป็นเวลากลางคืนหลังพระอาทิตย์ตกดินได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น ทั้งจำเลยยัง
ยินยอมให้ตรวจค้นแต่โดยดีโดยเป็นผู้นำให้เจ้าพนักงาน ทำการตรวจค้นด้วยตนเอง
การค้นของร้อยตรี ส. กับพวกจึงชอบด้วยกฎหมาย อาชุกเป็น ของกระสุนปืน และกระสุนปืน
ของกลางที่พบย้อมให้เป็นพยานหลักฐานรับฟังลงโทษจำเลยได้

**นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ**